

Gezond verstand

Verkiezingsprogramma 2014

Arnhem, een stad om van te houden

De VVD heeft hart voor Arnhem. Een levende stad met een menselijke maat. Een stad met veel groen in en om de stad. Een stad met een breed cultuuraanbod met evenementen van internationale allure, topsport en breedtesport. Een stad met geschiedenis, maar ook met een toekomst. Kortom een stad waar mensen graag willen wonen, leven en werken. De VVD staat voor wat Arnhem Arnhem maakt.¹

Er komt de komende jaren veel op ons af. De economische crisis laat zich ook hier voelen. De werkgelegenheid staat onder druk. De financiële positie van de stad dreigt achteruit te gaan. Op langere termijn gaat de krimp van de regio's om ons heen voelbaar worden.

Door decentralisatie van taken die nu nog bij rijk en provincies liggen, neemt de verantwoordelijkheid van de gemeente voor zorg, welzijn, jeugdzorg en arbeidsmarkt toe. Dit zet een toenemende druk op de gemeentelijke overheid. Niet alleen financieel, want er zit een forse bezuiniging bij de overdracht van taken, maar ook politiek en bestuurlijk.

Het zal anders moeten, beter, slimmer en doelgerichter. Juist nu moeten we blijven investeren in de stad. Investeren vooraf in plaats van repareren achteraf. De VVD zal de verbeteringen van de afgelopen vier jaar doorzetten.

Gezond verstand

Daar zijn keuzen voor nodig. Soms harde keuzen en moeilijke keuzen. Daar loopt de VVD nooit voor weg. De toekomst is onzeker en de tijd van grote visies is voorbij. Meer dan ooit zullen we het moeten hebben van ons gezond verstand. Doen wat we kunnen en niet meer beloven dan kan. Haalbaar en betaalbaar.

Samenwerking

De mensen zullen zelf meer verantwoordelijkheid moeten nemen. Voor zichzelf en voor hun omgeving. Arnhem dat zijn we immers zelf.

De VVD kiest voor een kleine maar krachtige overheid die mensen in staat stelt hun verantwoordelijkheid te nemen. Een overheid die ondersteunt waar het nodig is, ingrijpt waar het moet en wegblijft waar het kan. Een overheid die initiatieven steunt en ondernemende mensen stimuleert. Een overheid die staat voor het algemeen belang.

De VVD investeert in samenwerking. Samenwerking met ondernemers, met scholen en onderwijsinstellingen, met wijkbewoners, met zorginstellingen, met sportverenigingen en cultuurinstellingen. Kortom, met Arnhem.

¹ [Citymarketingvisie 2013 - 2015](#)

Keuzen maken

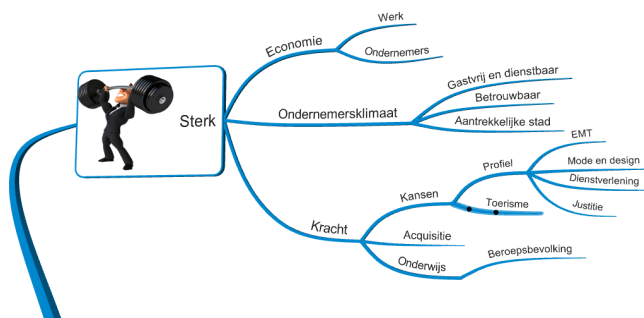
In dit programma staan de keuzen die de VVD voor Arnhem maakt. Het is tot stand gekomen dankzij de inbreng van veel mensen. We hebben levendige discussieavonden meegemaakt. Niet alle inbreng is opgenomen. Dat is praktisch niet mogelijk. Maar de discussies zelf zijn net zo belangrijk als wat er uiteindelijk in dit programma is opgeschreven.

De VVD kiest voor een aantrekkelijk, gastvrij, sterk en sociaal Arnhem. Dat is kiezen met gezond verstand. Kiezen voor Arnhem.

Peter Papegaaij

Voorzitter Verkiezingsprogramma commissie 2014

Sterk Arnhem

De VVD investeert in een sterke economie. Want zonder sterke economie geen werk, zonder werk geen inkomen en zonder inkomen geen stad. We moeten de werkloosheid terugdringen. Arnhem heeft relatief veel laaggeleide werklozen.

Daarom is het van belang dat we bestaande bedrijven behouden en nieuwe aantrekken. Want in bedrijven wordt uiteindelijk werk en inkomen gecreëerd.

De VVD blijft investeren in een optimaal ondernemersklimaat. Ondernemers moeten zich welkom voelen op het stadhuis, met een gemeente die meedenkt en ruimte geeft. Een stabiele en betrouwbare partner.

De stad moet vooruit. Met stilstand help je de economie niet. De VVD wil blijven investeren in de stad, in het onderwijs, cultuur en de arbeidsmarkt. Want de stad waar mensen graag willen wonen trekt ondernemende mensen. En waar ondernemende mensen wonen, daar bloeit de economie.

Werk en economie

Het belang van werk kan niet worden overschat. Het stelt mensen in staat in hun eigen onderhoud te voorzien, het geeft sociale structuur en perspectief voor de toekomst. Daarom wil de VVD dat iedereen die kan werken, ook werkt.

Voor de VVD begint dit met een sterke economie. Daar komen de banen van de mensen in Arnhem vandaan. De VVD investeert in een sterk Arnhem. Daar gaat dit hoofdstuk over.

Maar de VVD ondersteunt ook de mensen die buiten hun schuld hun baan verliezen. In principe tijdelijk. Wie in een uitkering belandt, moet zo snel mogelijk weer aan het werk. Dat is de focus van VVD. Daarnaast voelt de VVD de sociale plicht te zorgen voor de mensen die niet zelfstandig in hun onderhoud kunnen voorzien. Dit is voor de VVD een sociaal Arnhem.

Economische ontwikkeling

Elke stad en regio heeft een economisch profiel. Dat is, naast een goed ondernemersklimaat, de pijler onder de economische ontwikkeling van de stad. Het trekt investeringen aan van ondernemers, van Europa, rijk en provincies.

Arnhem heeft potentieel:

- Arnhem is de stad van de zakelijke dienstverlening van Oost Nederland;
- Het cluster rond het thema Energy made in Arnhem, met o.a. de Green Tech Alliances, biedt grote kansen. Groen, duurzaam en elektriciteit;
- Arnhem is een justitiestad met de bijbehorende juridische dienstverlening.
- Arnhem als winkelstad met het centrum, Kronenburg en Presikhaaf

De VVD wil die kansen pakken door:

- Nauwe samenwerking met ondernemers, ondernemende burgers, onderwijsinstellingen en andere overheden;
- Ondersteunen van de ontwikkeling van bedrijventerreinen zoals de Kleefse Waard, Arnhems Buiten en IJsseloord 2;
- Investeren in openbaar vervoer van en naar werklocaties;
- Aantrekken van overheidsinvesteringen door de EU, rijk en provincie in onderwijs en onderzoek;
- De banden met Duitsland, in het bijzonder met Duisburg en Nordrhein-Westfalen, versterken;
- De stedenband met Wuhan verder te ontwikkelen en het behoud van de Internationale School.

Ondernemersklimaat

Voor een gezonde economie in Arnhem zijn ondernemers onmisbaar. Het zijn ondernemers die investeren in nieuwe ideeën en innovaties. Het bedrijfsleven is de banenmotor van Arnhem.

De gemeente hoeft ondernemers niet te vertellen hoe zij hun bedrijf moeten runnen. Dat kunnen ze zelf wel. De gemeente moet ook niet de illusie hebben de markt te kunnen sturen. Dat kan niet en leidt vaak alleen maar tot ongelukken. De gemeente kan wel zorgen voor een positief ondernemersklimaat. Het is de basis van een goed economisch beleid.

De VVD legt het zwaartepunt bij gastvrijheid (ondernemersdesk), een stabiele en betrouwbare regelgeving, goede aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt, proactieve acquisitie en blijven investeren in de aantrekkelijkheid van Arnhem, voor bewoners, ondernemers en bezoekers.

Ondernemersdesk, gastvrij en dienstbaar

Bedrijven willen zaken doen, ook in hun contacten met de gemeente. Dat vraagt van de gemeente een open houding en een efficiënte dienstverlening. De VVD wil daarom:

- Een deskundige en herkenbare afdeling Economische Zaken;
- Een ondernemersdesk waar ondernemers terecht kunnen met hun vragen, waar ze één integraal antwoord krijgen en met één contactpersoon te maken hebben;
- Een ondernemersdesk met medewerkers die ogen en oren open houden en weten wat er in de stad leeft en die er op uit gaan. De stad ligt buiten het gemeentehuis;
- Dat bedrijven één aanslag per jaar krijgen voor alle lokale lasten;

- Informatie over bedrijven die de gemeente zelf in huis heeft of die eenvoudig kan verkrijgen, niet steeds opnieuw aangeleverd hoeft te worden;
- Dat aanvragen zo veel mogelijk digitaal kunnen, 24 uur per dag, 7 dagen in de week;
- Doorgaan met het Economisch Forum Arnhem (EFA) om ondernemers zoveel mogelijk te betrekken bij de economische ontwikkeling van Arnhem.

Regelgeving, stabiel en betrouwbaar

Ondernemers zijn niet tegen regels. Ondernemers zijn tegen regels die onduidelijk zijn, regels die om de haverklap veranderen en regels die elkaar tegenwerken. Het terugdringen van regelgeving is voor de VVD een opgave die continu aandacht vraagt.

De VVD wil daarom:

- Minder regels en vergunningen, door samenvoegen van vergunningen en vervangen van vergunningen door algemene regels en meldingsplicht;
- Met een stofkam door de handhaving. Regels worden gehandhaafd. Regels die niet worden gehandhaafd, kun je net zo goed afschaffen;
- Eén verantwoordelijk wethouder voor vermindering regeldruk.

Voor de VVD zijn regels er om grenzen te stellen, maar grenzen moeten geen blokkades zijn. Er moet ruimte blijven om te ondernemen. De VVD wil daarom:

- Snel en flexibel reageren als regels initiatieven in de weg staan. Niet uitgebreid gaan studeren, maar een tijdelijke verruiming in de praktijk testen, zoals bij de verlenging van de openingstijden van de markt op vrijdag, de mogelijkheid koopwaar uit te stallen in het centrum en de Steenstraat, en de verruiming van terras- en horeca-openingstijden.

Investerings in de stad zijn niet alleen investeringen van de overheid. De gemeente heeft daar ook ondernemers bij nodig. Ondernemers die willen investeren in Arnhem. Dat vraagt om een overheid die met investeerders meedenkt en zich flexibel opstelt. Duidelijk en betrouwbaar. De gemeente stelt de grenzen, maar weet dat de bottom line is dat investeerders geld moeten kunnen verdienen aan hun investering.

Onderwijs en arbeidsmarkt

Het belang van goed onderwijs kan volgens de VVD niet worden overdreven. Het zorgt ervoor dat mensen zichzelf kunnen ontplooiën en werk kunnen vinden dat bij hen past. Daarnaast is een goed opgeleide beroepsbevolking van groot belang voor de lokale economie.

Arnhem kan zich verheugen in een breed en hoog kwalitatief opleidingsaanbod. Dat biedt kansen. De VVD wil daarom:

- Samenwerking stimuleren tussen het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, bijvoorbeeld door het invoeren van praktijklessen en het beschikbaar stellen van stage- en afstudeerplaatsen;

- Dat de gemeente zich inspant om de bestuurlijke banden die het heeft te gebruiken om het HBO in Arnhem te verbinden met één of meer universiteiten, bijvoorbeeld in Duitsland of met Twente;
- Meer aandacht voor Arnhem als studentenstad. Studenten van nu zijn de ambassadeurs van Arnhem in de toekomst.

Acquisitie

De VVD wil dat de gemeente een actief acquisitiebeleid voert. Het aantrekken, binden en vasthouden van bedrijven is voor de economische ontwikkeling van Arnhem van levensbelang. Een goed ondernemersklimaat is hiervoor de basis.

Maar er is meer nodig. De gemeente zal actiever moeten worden. De prioriteit hierbij ligt voor de VVD bij het behouden van de bedrijven die al in Arnhem zijn gevestigd. Regelmatig contact is hiervoor noodzakelijk. Proactief handelen in plaats van reageren. Dit heeft gewerkt bij het behoud van SIDN, DEKRA (voorheen KEMA-keur) en Helianthos (HyET Solar).

De VVD gelooft bij acquisitie niet in brede imago-campagnes. Actieve aandacht is beter. Ogen en oren open. Zodra een bedrijf interesse toont in Arnhem, er op af en in gesprek gaan. En weten wat er speelt, welke ontwikkelingen nieuwe kansen bieden, zoals bijvoorbeeld de digitale economie).

De VVD wil daarom dat er voor Arnhem een acquisitieteam komt dat actief relaties onderhoudt met het Arnhemse bedrijfsleven en gericht bedrijven benadert die interesse tonen om zich in Arnhem te vestigen.

Toerisme

Met Burgers' Zoo en het Nederlands Openluchtmuseum heeft Arnhem twee toeristische trekpleisters van formaat. Maar er is nog zoveel meer in Arnhem. De parken, de evenementen, het Gelredome, de winkelstad, de Rijn, Bronbeek, te veel om allemaal op te noemen. Belangrijke dragers van de lokale economie.

De VVD wil daarom blijven investeren in voorzieningen in de stad. De kans voor Arnhem is het meerdaags toerisme. Een dagje Arnhem moet een weekend Arnhem worden. Kansen te over:

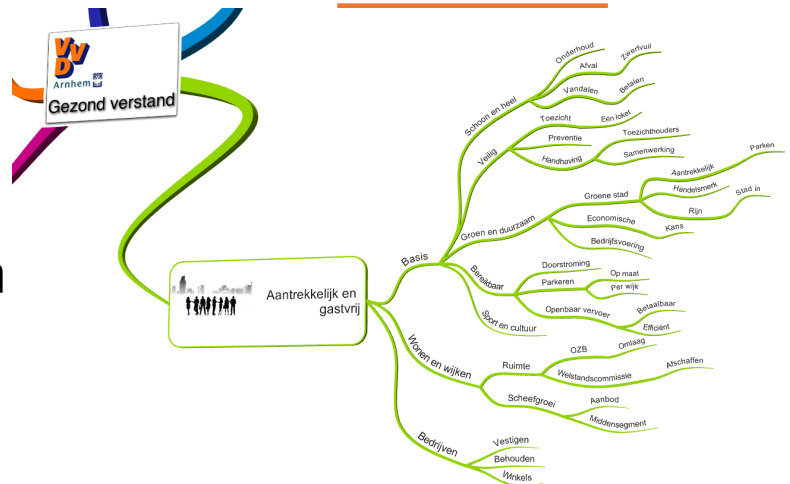
- Spraakmakende evenementen;
- Jaarlijks schepen 170.000 passagiers in Arnhem in voor een Rijn cruise. Die mensen moeten actief uitgenodigd worden Arnhem te bezoeken;
- De geschiedenis van Arnhem is een schatkamer voor toerisme. Arnhem is een belangrijke schakel in de Liberation Route;
- De investering in het MMKA en het filmhuis bij de Rijnkade (Kunstencluster), maakt van het zuidelijk deel van de binnenstad een culturele trekpleister van formaat, met 60.000 bezoekers extra per jaar;
- Een breed cultuuraanbod;
- Het merk Arnhem Modestad en het Modekwartier;
- De nabijheid van de Hoge Veluwe.

De VVD wil:

- Ruime winkelopeningstijden, te beginnen op zondag;
- Verbinden van de toeristische trekkers, fysiek en in beleving;
- Investeren in bereikbaarheid, een goed OV en betaalbaar parkeren;
- Investeren in de aantrekkelijkheid van de stad;
- Ruimte voor ondernemers in de toeristische sector;
- Toeristenbelasting alleen gebruiken voor het in standhouden en verbeteren van het toerisme.

Aantrekkelijk en gastvrij Arnhem

De VVD wil dat Arnhem een aantrekkelijke en gastvrije stad is. Een stad waar je graag wilt wonen, leven en werken. Waar ondernemers de ruimte krijgen om te ondernemen. Schoon en heel, veilig en sociaal. Met passende woningen voor iedereen, in de groene omgeving waar Arnhem zo om bekend staat. Goed bereikbaar, met een bruisend cultuuraanbod en goede sportfaciliteiten. Met andere woorden, een stad waar je nooit meer weg wilt.

Arnhem kan hierin nog een flinke stap vooruit maken, zeker in vergelijking met de Randstad en de steden om ons heen. De VVD zal daarom blijven investeren in de aantrekkelijkheid van Arnhem.

Schoon en heel

Aantrekkelijkheid begint bij een stad die schoon en heel is. Voor de VVD betekent dit:

- Wegen en openbaar groen zijn goed onderhouden;
- Er is geen zwerfvuul;
- Afval wordt tijdig opgehaald;
- Vandalen worden aangesproken en vervolgd.

Voor de VVD is dit een kerntaak van de overheid. Maar ook de verantwoordelijkheid van ons allemaal. Arnhemmers worden aangespoord hun wijk schoon te houden. Meldingen van overlast, vernielingen en zaken die kapot zijn worden serieus en snel opgepakt. In eerste instantie door de gemeente, maar als het nodig is door politie en justitie.

De VVD wil leegstand en verpaupering actief tegengegaan door eigenaren aan te spreken en bewoners in wijken te ondersteunen.

Veilig

Een stad kan nog zo mooi zijn, als je er niet veilig kunt voelen, heb je daar weinig aan. Voor de VVD betekent dit dat we niet tolereren dat mensen overlast veroorzaken of zich misdragen. Natuurlijk is preventie van belang, voorkomen is beter dan genezen, maar de VVD loopt niet weg voor handhaving. Doel is dat Arnhemmers zich veilig voelen, dat eigendommen worden gerespecteerd en geweld nooit getolereerd. Overlast is niet normaal.

Voor de VVD betekent dit dat er een goede samenwerking is tussen politie, gemeente, gemeentelijke toezichthouders, ondernemers en bewoners. De VVD wil daarom:

- Eén plek, ook digitaal, waar burgers overlast, vernielingen of andere zaken kunnen melden. Snel en eenvoudig;
- Meer toezicht op straat. Niet alleen in probleemwijken, maar in alle wijken van Arnhem;
- Geen bezuiniging op de gemeentelijke toezichthouders, integendeel. Zij werken nauw samen met wijkagenten en politie. Ze kennen de buurt als hun broekzak en zijn makkelijk bereikbaar;
- Bestuurlijke boetes zo snel mogelijk en ruim invoeren om de overlastgevers te laten merken dat hun gedrag nooit wordt geaccepteerd;
- Gericht kijken naar de wijken met de problemen en nog preciezer: de personen die ze veroorzaken en deze aanpakken. De raddraaiers zijn in de wijken bekend. We kunnen dus gericht te werk gaan;

Er is meer nodig dan handhaving alleen:

- De gemeente heeft een regierol en zorgt daarom voor een goede informatie-uitwisseling tussen politie, brandweer, Openbaar Ministerie, gemeentelijke diensten, Jeugdzorg etc.;
- Verslaafdenopvang is sober en effectief. Er zijn grenzen aan de kosten. Het blijft wat het zegt, opvang gericht op het minimaliseren van overlast.

Wonen en wijken

De VVD stimuleert het eigen woningbezit. Eigendom bevordert het gevoel van verantwoordelijkheid voor buurt en omgeving. De gemeente moet daarom woningbezitters zoveel mogelijk de ruimte geven.

De VVD wil daarom:

- De OZB verlagen;
- Zorgen voor vrije kavels waar particulieren kunnen bouwen;
- De welstandcommissie afschaffen en alleen voor monumenten en beschermde stadsgezichten toetsen;
- Eenvoudige regels voor woningaanpassing;

Een probleem in Arnhem is het scheve aanbod van woningen. Dit staat een goede doorstroming in de markt in de weg. Arnhem heeft woningen nodig voor iedereen en voor elke levensfase van de bewoners. De VVD zet zich daarom al langer in voor het vergroten van het aanbod van woningen voor middeninkomens.

De VVD wil daarom:

- Het bouwen van woningen voor het hogere en middensegment stimuleren, b.v. in het Rijnbooggebied;
- Geen bouwlocaties voor alleen sociale woningbouw;
- Dat woningcorporaties de gangbare marktprijs betalen voor bouwgrond. Geen verkapte subsidies.

De VVD is niet blind voor de krimp en vergrijzing in de gemeenten om ons heen. Daarom is samenwerking in regionaal verband nodig om de ontwikkeling van het woningaanbod in goede banen te leiden. Samenwerking met de andere gemeenten, woningbouwcorporaties en vastgoedontwikkelaars.

Maar van de VVD moet Arnhem zich daar harder in opstellen. Arnhem heeft afspraken gemaakt met de regiogemeenten over in de regio te bouwen woningen (type, prijsklasse en aantallen). Veel regiogemeenten komen echter niet toe aan het vervullen van die afspraken. Dit heeft een deel van de scheve verdeling van sociale woningen in de regio veroorzaakt.

Wonen doe je in een huis en een huis staat in een buurt. De VVD wil bewoners zoveel mogelijk stimuleren verantwoordelijkheid te nemen voor hun buurt. Als mensen initiatief tonen, wil de VVD dat steunen. Maar wel in die volgorde. De buurtbewoners moeten het doen, niet de gemeente. De succesvolle aanpak van Schuytgraaf is hiervoor een voorbeeld.

Groen en duurzaam

Arnhem is een groene stad. De grote parken zijn de longen van de stad. Hier wil de VVD in blijven investeren. Ze zijn het handelsmerk van Arnhem. De aanvang van de aanleg van Meinerswijk en Park Lingezegeen biedt grote kansen voor Arnhem om de natuurbeleving en recreatie verder te ontwikkelen. Dat moet doorgaan.

Ook is het een kans om eindelijk de Rijn deel van de stad te maken in plaats van dat het de scheiding tussen Noord en Zuid blijft. De VVD wil daarom verder investeren in de Rijnkade en Stadsblokken als recreatie en cultuurcentrum. De komst van het Kunstencluster (het MMKA en het filmhuis) bevordert dit.

Maar niet alleen tussen de wijken, ook in de wijken is behoefte aan toegankelijke groene zones. De VVD wil daarom meer aandacht voor binnenstedelijk groen. Groene wijken tussen groene parken, aan de rand van Veluwe en Rivierenland. Hoe aantrekkelijk wil je het hebben?

De VVD wil meer ruimte bieden aan tijdelijke initiatieven in tijden dat de markt het af laat weten, zoals de reizende tuinen.

Groen en duurzaam horen bij elkaar. De VVD ziet duurzaamheid als kans. Kans voor economische ontwikkeling en kans voor een efficiëntere bedrijfsvoering.

Een economische ontwikkeling heeft alleen kans van slagen als er een echte markt voor is. De VVD wil daarom niet van bovenaf opleggen welke vorm van duurzame energie wel of niet door de gemeente wordt toegestaan. Wel is naast economische haalbaarheid ook een breed draagvlak onder de inwoners noodzakelijk. De VVD ziet het als de taak van de politiek om dit draagvlak mee te wegen, maar vooral ook om het te vergroten.

Arnhem heeft een keur aan toonaangevende bedrijven op het gebied van duurzaamheid. De VVD wil samenwerking stimuleren. In het hoofdstuk Sterk Arnhem staat daar meer over.

Maar juist ook in haar bedrijfsvoering kan de gemeente duurzaamheid stimuleren:

- Gebruik van restwarmte en zonne-energie in gemeentelijk panden en accommodaties;
- Bij de ontwikkeling van wijken en bedrijventerreinen duurzame opties meenemen;
- Afvalscheiding;
- Het trolley-net behouden en uitbreiden met b.v. waterstofbussen.

Voor de VVD staat daarbij voorop dat duurzame keuzen ook economisch duurzaam moeten zijn. Geen verkapte subsidie naar onrendabele opties.

Bereikbaar

Een aantrekkelijke stad is een bereikbare stad. Bereikbaarheid is de smeerolie van de stad. Dat begint met een goede ontsluiting van wijken en centrum en eindigt met voldoende en betaalbare parkeerplaats en een goede bewegwijzering. Ook efficiënt en betaalbaar openbaar vervoer horen hierbij.

Bereikbaarheid en mobiliteit vraagt om een lange termijn visie. De VVD wil daarom dat er een integraal mobiliteitsplan voor Arnhem e.o. komt; voor nu en voor over vijf en over twintig jaar. Daar staan wat de VVD betreft de volgende punten in:

- Een, vooral voor bezoekers, herkenbaardere centrumring met betere doorstroming en minder rode verkeerslichten, zeker buiten de spits;
- Een betere Zuid-Noord verbinding aan de westkant van Arnhem;
- Betere verbindingen tussen het centrum en de toeristische trekpleisters Burgers' Zoo en het Nederlands Openluchtmuseum;
- Een logistiek bevoorradingsplan voor winkelgebieden;
  - In dit plan wordt ook rekening gehouden met de toenemende behoefte in de interneteconomie om producten af te halen;
- Vernieuwde aandacht voor de ontsluiting voor fietsers. Met name rond de wijken in Arnhem Zuid en rond sportvelden en scholen is nog veel te verbeteren aan veiligheid van fietsroutes. Voor onze kinderen en jongeren;
- Investeringen in een efficiënt en betaalbaar OV:
  - Uitbereiding van het nachtnet van Amsterdam, Rotterdam en Utrecht naar Arnhem/Nijmegen
  - Behoud van de stop van de ICE naar Duitsland, de komst van een verbinding tussen Arnhem en Emmerich en het herstel van een rechtstreekse verbinding met Den Haag;
- Goederenvervoer per spoor:
  - Niet ten koste van ruimte voor regionaal OV;
  - Tot een minimum beperken en alleen als het veilig is en geen extra overlast geeft. Het Rijk moet investeren in veiligheids-, geluids- en trillingswerende maatregelen.

En parkeren. Want in Arnhem krijgen bezoekers wel eens het idee dat ze wel mogen komen, maar vooral niet mogen blijven. De VVD wil een helder, haalbaar en betaalbaar parkeerbeleid, gericht op gastvrijheid:

- Parkeerbeleid is maatwerk. Bekijk het per wijk;
- Parkeergelden zijn er voor parkeeroplossingen;

- Parkeren bij sportaccommodaties, toeristische locaties en evenemententerreinen: zorg voor voldoende parkeerplaatsen;
- Parkeren bij scholen: kiss en ride stroken bij elke basisschool;
- Verbeteren van de kiss en ride strook aan de Sonsbeekzijde van het station.

Sport en cultuur, sociale binders en economische triggers

Sport en cultuur zijn sociale binders. Ze brengen mensen bij elkaar. Investeren in sport en cultuur is investeren in de toekomst. Maar ook hier heeft voor de VVD de overheid vooral een stimulerende en ondersteunende rol. Initiatief moet uit de mensen komen. Van gebruikers wordt een redelijke vergoeding gevraagd.

Een goed sport- en cultuuraanbod stimuleert ook de economie. Het trekt bezoekers en vergroot de aantrekkelijkheid van de stad voor bewoners.

Sport

Sporten draagt bij aan een gezonde levensstijl en helpt jongeren zich sociaal te ontwikkelen. Daarom vindt de VVD het belangrijk dat iedereen toegang heeft tot sport. De VVD vindt dat de gemeente zich vooral moet inzetten voor breedtesport en sport voor mensen met een beperking.

De VVD wil:

- Sport in de wijken met kleinschalige sportfaciliteiten in de wijken zoals speelvelden;
- Goede faciliteiten voor sportverenigingen. Zij vormen het hart van de breedtesport;
- Een visie op de ontwikkeling van Valkenhuizen, inclusief renovatie van het zwembad;
- Aandacht blijven besteden aan de mogelijkheden voor kinderen om aan sport te kunnen doen, juist voor kinderen voor wie dat niet vanzelfsprekend is;
- Ondersteunen van de ontwikkeling van Papendal.
  - Papendal is van grote betekenis voor Arnhem. Goede topsport en sportieve successen stimuleren anderen om aan sport te gaan doen. Met een focus op de gehandicaptensport, omdat Arnhem ten aanzien van de zorg voor mensen met een functiebeperking een naam heeft hoog te houden (specifieke zorginstellingen en opleidingen).
  - Papendal is ook een innovatief economisch centrum, waar onderzoeksinstellingen, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen nauw samenwerken aan de ontwikkeling van nieuwe producten en concepten die met gezondheid en sport te maken hebben.

Cultuur

Cultuur brengt mensen bij elkaar en een bruisend en divers cultuuraanbod vergroot de aantrekkelijkheid van Arnhem, voor bewoners en voor bezoekers.

Arnhem heeft ontzettend veel te bieden. Met het Gelredome, Muis Sacrum, Stadschouwburg, Focus filmhuis, Posttheater, Willemeen, Luxor, MMKA, evenementen als de Modebiënnale, Living Statues, Symphonica in Rosso, Free your Mind, gezelschappen als Introdans, Oostpool, Gelders Orkest. Eigenlijk te veel om op te noemen. En of je nou liefhebber bent van Franz Liszt of Frans Bauer, Thijs van

Leer of DJ Tiësto, of je nou van film houdt of van experimenteel theater. Arnhem heeft het allemaal. En met het gereedkomen van kenniscluster Rozet, heeft Arnhem een toponderkomen voor bibliotheek en cultuureducatie.

De VVD wil dit gericht ondersteunen:

- Professionele cultuur moet zo veel mogelijk door de markt gefinancierd worden;
- De gemeente moet ruimte geven aan ondernemers, zeker ook aan culturele ondernemers. Vergunningverlening voor evenementen moet eenvoudig en kleinschalige evenementen vragen om een laagdrempelige regelgeving, b.v. op het gebied van veiligheid;
- De VVD wil dat kinderen op jonge leeftijd in aanraking komen met kunst en cultuur, b.v. door kunst- en muziekonderwijs. Hier wordt wel een redelijke eigen bijdrage van ouders verwacht;
- Arnhem is een stad voor kunstenaars. De VVD wil nadrukkelijk een koppeling maken tussen het beschikbaar stellen van woon- en werkruimte (in tijd beperkte opstartsubsidie) en het zelfstandig ondernemerschap;

Aantrekkelijk voor ondernemers

Arnhem kan nog een flinke stap maken op de lijst van aantrekkelijke steden². De VVD wil daarom doorpakken met grote projecten zoals De Zuidelijke binnenstad, Het Gele Rijdersplein, het gebied rond de Rijnhal, het Cobercoterrein en het Oostelijk centrumgebied. Doorpakken met gezond verstand. Stap voor stap, passend bij de beschikbare financiële ruimte. Maar wel blijven investeren.

Dit geldt zeker voor het opknappen van bestaande bedrijfsterreinen. De VVD geeft hieraan de voorkeur boven het aanleggen van nieuwe bedrijfsterreinen. De gemeente moet met investeerders en ondernemers om de tafel om bestaande bedrijventerreinen te upgraden.

De gemeente als klant

Voor het lokale Midden- en kleinbedrijf is de gemeente een belangrijke klant. De VVD vindt dat de gemeente zich daarvan bewust moet zijn:

- Rekeningen worden binnen 30 dagen betaald;
- Bij onderhandse aanbestedingen worden in eerste instantie Arnhemse bedrijven aangeschreven.

² [Atlas van de Nederlandse gemeenten, 23 mei 2013](#)

Detailhandel

Een groep ondernemers die het moeilijk heeft is de detailhandel.³ Structurele ontwikkelingen, als de opkomst van internet, vergrijzing en krimp van de bevolking terwijl het aanbod van winkeloppervlakte toeneemt, zetten de traditionele onafhankelijke winkels onder druk. Daar bovenop komt de crisis met een laag consumentenvertrouwen.

Voor de VVD is de detailhandel belangrijk:

- Bij een aantrekkelijke stad horen aantrekkelijke winkelgebieden
- Leegstand in winkelstraten leidt tot verloedering

Voor de VVD is duidelijk dat de gemeente structurele ontwikkelingen niet kan tegenhouden of veranderen. En dat moet de gemeente ook niet willen. Maar de gemeente is ook niet machteloos. De VVD wil dat de gemeente binnen haar kerntaken extra aandacht heeft voor de detailhandel.

De VVD wil daarom:

- Investeren in aantrekkelijkheid van bestaande winkelgebieden. Een aantrekkelijke winkelstraat is schoon, overzichtelijk en veilig.
- Ruime winkelopeningstijden. Winkels trekken alleen klanten als ze open zijn. Er is er maar één die de sleutel van zijn of haar winkel heeft, en dat is de winkelier zelf;
- Per winkelgebied een accountmanager die ontwikkelingen op de voet volgt en de eigenaren en ondernemers kent. Die het initiatief neemt en investeerders eigenaren en winkeliers bij elkaar brengt om investeringen mogelijk te maken;
- Bij winkelgebieden waar leegstand oprukt, de OZB tijdelijk verlagen;
- Alternatief tijdelijk gebruik van leegstaande winkelpanden stimuleren;
- Particuliere initiatieven om Arnhem te voorzien van gratis Wi-Fi-internet ondersteunen. Een deel daarvan is al gerealiseerd. De VVD juicht dit toe.

De gemeente bepaalt of een gebied de bestemming 'detailhandel' heeft. Dit is een instrument dat de gemeente heeft om de ontwikkeling van winkeloppervlakte te beïnvloeden. De VVD vindt dat je daar voorzichtig en terughoudend mee moet omgaan. De gemeente moet niet op de stoel van de ondernemer gaan zitten en proberen structurele ontwikkelingen tegen te houden. Maar de VVD wil ook niet werkeloos toekijken. Daarvoor is een bloeiende detailhandel in de stad te belangrijk.

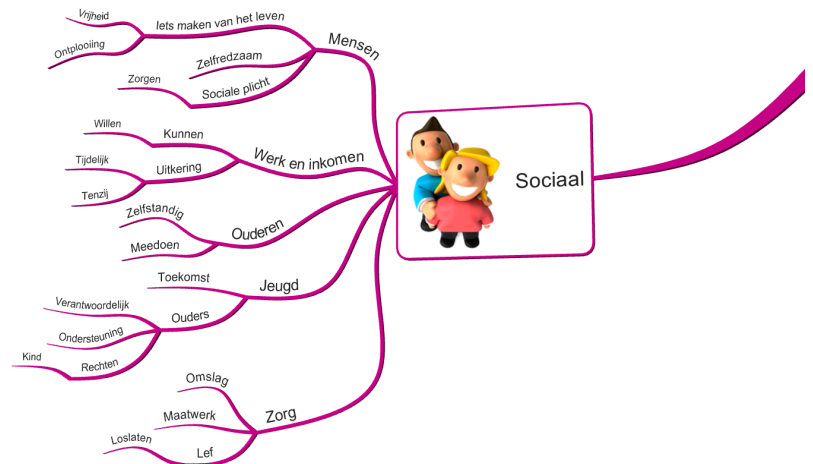
³ [Actieplan detailhandel](#)

De VVD wil daarom:

- Terughoudend zijn met het ontwikkelen van gebieden voor grootschalige detailhandelvestigingen buiten de stad. Hiervoor zijn goede afspraken nodig met de gemeenten om ons heen en de provincie;
- De bestemming van onrendabele winkelgebieden verbreden.

Sociaal Arnhem

De VVD gaat ervan uit dat iedereen iets van zijn of haar leven wil maken. De VVD gaat uit van de eigen kracht van ieder individu: “wat heb ik nodig om mee te kunnen doen?”.

Voor de VVD is een sociaal Arnhem een stad waar mensen zelfredzaam zijn en zich vrij kunnen ontplooiën. Waar mensen zich om elkaar bekommeren en dit niet primair als taak van de overheid zien. De overheid heeft hier een ondersteunende rol. Bij mensen aan het werk krijgen, mensen helpen zichzelf te ontwikkelen, steun aan chronisch zieken en gehandicapten, zorg voor de jeugd en het stimuleren van verantwoordelijkheid voor elkaar en omgeving. Ieder mens heeft talenten en mogelijkheden en deze staan centraal.

Werk en inkomen

Het belang van werk kan niet worden overschat. Het stelt mensen in staat in hun eigen onderhoud te voorzien, het geeft sociale structuur en perspectief voor de toekomst. Daarom wil de VVD dat iedereen die kan werken, ook werkt. Dat is voor de VVD niet alleen een inkomensvraag, maar een sociaal uitgangspunt. De beste sociale voorziening is een betaalde baan.

De gemeente ondersteunt mensen die buiten hun schuld hun baan verliezen. Uitkeringen zijn in beginsel altijd tijdelijk. Wie in een uitkering belandt, moet zo snel mogelijk weer aan het werk. Daar ligt voor de VVD de focus:

- De lappendeken aan regelingen en instrumenten kan simpeler en beter. Reïntegratieprogramma's hebben heldere, meetbare doelen waarop afgerekend wordt;
- Mensen die bijstand of een andere uitkering krijgen mogen niet stilzitten. Ze volgen een opleiding of doen (vrijwilligers)-werk met behoud van uitkering. Dit is altijd tijdelijk en het mag geen oneerlijke concurrentie voor de private sector vormen;
- Wie bijstand krijgt en de sollicitatieplicht niet naleeft, verliest zijn of haar uitkering;
- Fraude is diefstal en nooit te accepteren.

Voor mensen die niet volledig of echt niet kunnen werken is er langdurige ondersteuning. De VVD legt daar de nadruk op wat mensen nog wel kunnen. De

gemeente is verantwoordelijk voor de sociale werkvoorziening. Het geld dat de gemeente hiervoor van het rijk krijgt, wordt voor deze taak ingezet.

De VVD wil een armoedebeleid gericht op het voorkomen van armoede en het lenigen van de ergste nood. Mensen helpen en steunen om zelf uit de armoede te komen. De gemeente voert geen inkomensbeleid.

De VVD wil daarom:

- Investeren in een vroegtijdige schuldhulpverlening;
- Dat werken loont. Iemand die van een uitkering naar een baan gaat, moet dat financieel merken. Armoederegelingen die dit belemmeren wil de VVD afschaffen;
- Actieve fraudebestrijding en een intensieve rechtmatigheidstoets bij uitkeringen. Als dat in Rotterdam⁴ resultaten oplevert, dan kan dat ook in Arnhem;
- Aandacht voor de positie van kinderen. Kinderen mogen door armoede niet belemmerd worden in hun ontwikkeling.⁵

Jeugd

De jeugd heeft de toekomst. Ieder kind heeft het recht ongestoord op te groeien in een veilige omgeving. Een goede opvoeding biedt kansen voor ontwikkeling van talenten en maakt jongeren tot verantwoordelijke burgers. Ouders zijn daar in de eerste plaats voor verantwoordelijk.

Gelukkig gaat dat meestal goed. De VVD wil daarom vooral af van de wirwar van aparte voorzieningen en projecten om problemen op te lossen. De VVD wil investeren in de eerstelijnsvoorzieningen. Sportvoorzieningen, werk, onderwijs, cultuur. Voor alle jeugd in alle wijken.

Daar waar nog sprake moet zijn van specifiek jongerenwerk vindt de VVD dat er alleen geld moet gaan naar projecten die meetbaar resultaat opleveren. Binnen een redelijke termijn. Straatcoaches bijvoorbeeld.

Helaas gaat het niet overal goed. De VVD ziet het dan als een overheidstaak ouders te steunen waar het nodig is en in te grijpen als het niet anders kan.

Gemeenten krijgen de regie over de Jeugdzorg. Het Verdrag betreffende de Rechten van het Kind is de basis voor een preventief integraal jeugdbeleid.

⁴ [Binnenlands Bestuur, 15 juli 2013](#)

⁵ [Rapport Kinderen in armoede. Kinderombudsman, 25 juni 2013](#)

Voor de VVD betekent dat:

- Er komt per wijk een centraal punt voor alle zorgvragen voor en rond kinderen. Vanuit deze jeugddesk wordt de Jeugdzorg gecoördineerd. Alle betrokkenen hebben daar vanuit een eigen verantwoordelijkheid een rol: ouders, scholen, huisartsen, consultatiebureaus, kinderopvanginstellingen en andere professionals;
- De vraag van kinderen is leidend. Er is één coördinerend hulpverlener per gezin. De gemeente biedt ruimte aan professionals zodat die niet gehinderd worden door bureaucratische regels en schotten tussen sectoren. Afspraken met aanbieders worden gemaakt op basis van doelen, prestaties en resultaten;
- Veiligheid en kwaliteit staan centraal. Kinderrechten geven kinderen, ouders en hulpverleners inzicht in wat nodig is voor ieder kind om zo goed mogelijk op te kunnen groeien in een veilige omgeving.

De VVD wil af van het verschijnsel dat allerlei maatschappelijke en opvoedingsproblemen een onnodige medische component krijgen. Er is vaak niet zozeer iets mis met het kind, er is iets mis met de omgeving. Tijdig ingrijpen en kijken naar school en sociaal netwerk is niet alleen beter voor het kind, het bespaart de samenleving geld.

Onderwijs

Onderwijs is de basis voor kinderen om zich te kunnen ontplooiën en een zelfstandige toekomst op te bouwen. Dat gaat verder dan alleen leren. Scholen zijn ook een sociale ontmoetingsplek. Door de decentralisatie van Jeugdzorg en invoering van passend onderwijs, kan de gemeente regie voeren en partijen bij elkaar brengen. Maar wel met gezond verstand. Scholen zijn er in eerste instantie voor goed onderwijs en het leren van sociale vaardigheden.

De VVD wil daarom:

- Dat taalachterstanden bij kinderen zo vroeg mogelijk worden aangepakt;
- Dat het niveau van peuterspeelzalen wordt gewaarborgd;
- Dat wordt opgetreden tegen voortijdig schoolverlaten en spijbelen;
- Dat het schoolplein een veilige sociale ontmoetingsplek is. De VVD vindt dat scholen nadrukkelijk een taak hebben bij het vroegtijdig signaleren van huiselijk geweld en andere misstanden die het welzijn van kinderen raken;
- Stimuleren dat meer onderwijsinstellingen zich in Arnhem vestigen.

Scholen dragen daarmee een grote verantwoordelijkheid voor de toekomst van de Arnhemse jeugd. De VVD ziet scholen als partners die de ruimte moeten krijgen om zelf hun taken in te vullen en gesteund worden door de gemeente waar dat nodig is.

Ouderen

De VVD denkt in individuen en scheert ouderen niet zomaar over één kam. Toch is er veel te zeggen voor een samenhangende aanpak. De VVD wil dat ouderen:

- Meedoen en meetellen, sociaal en cultureel;
- Zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en leven;

- Uit de voeten kunnen in Arnhem (openbaar vervoer en toegankelijkheid openbare ruimte);
- Zich veilig voelen in hun eigen omgeving;
- Zorg op maat krijgen, vraag gestuurd.

Zorg

De VVD wil dat mensen zelfredzaam zijn en zich vrij kunnen ontplooiën. Dat betekent ook dat mensen die tijdelijk of permanent niet volledig zelfstandig kunnen functioneren, ondersteuning moeten krijgen. Voor de VVD betekent dit zelf regie kunnen voeren en maatwerk. Vroegtijdige oplossingen zijn goedkoper dan aanpassingen achteraf.

Met de overheveling van de AWBZ heeft de gemeente de volledige verantwoordelijkheid hiervoor gekregen. Een enorme uitdaging. De kosten van de zorg groeien aanzienlijk sneller dan de economie. Dat is niet houdbaar. Met een beetje aanpassen en efficiënter werken redden we het niet. Het moet fundamenteel anders.

De middelen die de gemeente van het rijk krijgt zijn de middelen waar we het mee moeten doen. De VVD wil geen aanvulling uit andere begrotingsposten of extra lokale lasten. De VVD is wel voorstander van het principe: De gebruiker betaalt. Daar waar wettelijk mogelijk is de VVD voor het heffen van eigen bijdragen.

De VVD ziet ook de kansen. Er is een omslag nodig. De gemeente krijgt de regie en daarom begint de VVD Arnhem met de volgende punten:

- Bureaucratie en doorgeslagen regelgeving is geen excuus. Als het simpel kan, dan doen we het simpel;
- Maatwerk is uitgangspunt, wat heeft iemand nodig en wat kan iemand zelf?;
- Maatwerk betekent ook: Niet iedereen heeft recht op hetzelfde (budget). Zorg is een voorziening. Je krijgt wat je nodig hebt, niet wat de buurman ook krijgt;
- Vraagsturing in plaats van aanbodgerichte aanpak. Geef mensen de regie over hun eigen leven zoveel mogelijk terug. Eén aanspreekpunt en één plan, de mens staat centraal, niet de regels;
- Geef de zorg terug aan de professionals en organiseer die om de mensen heen in b.v. wijkteams;
- De directe omgeving wordt gestimuleerd om te helpen;
- Daar waar de directe omgeving het niet meer aankan, is er een meldpunt dat in actie kan komen als het nodig is. De overheid moet niet continu alles in eigen hand willen houden.

Dit vraagt om lef. Het betekent niet op voorhand alles willen regelen, maar sturen op doelen en verantwoording achteraf. Geen structurele financiering van instituten, maar goede prestatieafspraken met aanbieders, controle op de afspraken en betaling na levering (goede) zorg.

Het betekent ook dat er wel eens iets mis kan gaan, want je kunt niet alle risico's afdekken. Wat wel kan is testen in de praktijk. Als het werkt gaan we er mee door, als het niet werkt, stoppen we er mee. Dat is gewoon gezond verstand.

En ook hier geldt, voorkomen is beter dan genezen. Bij alle activiteiten en investeringen van de gemeente, maar ook bij subsidies en bijdragen aan particuliere initiatieven zal de vraag gesteld worden of toegankelijkheid (fysiek, maar ook b.v. digitaal) voor mensen met een beperking voldoende geborgd is. Hier zal wel altijd een afweging gemaakt worden van investering ten opzichte van opbrengst.

Integratie

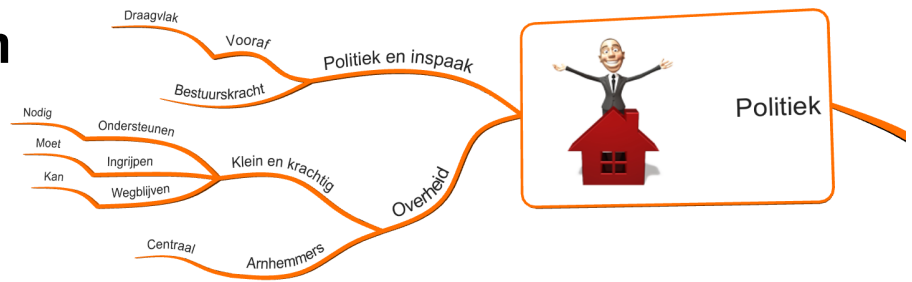
Problemen rond migratie zijn niets nieuws. Voor de VVD is dit vooral een sociaaleconomisch onderwerp. Geen betere integratie dan een baan, een inkomen en een toekomst. Daar zet de VVD op in. Kansen bieden aan mensen om verder te komen.

Dat geldt voor nieuwkomers, zoals uit Oost Europa, maar ook voor de latere generaties met een niet-westerse achtergrond. Niet alleen achterstand is het probleem, maar ook het gebrek aan kansen. Immigranten zijn geen slachtoffers, het zijn mensen met een toekomst in Arnhem.

De VVD wil daarom dat de gemeente een integratiebeleid voert waarbij:

- Mensen worden uitgedaagd een opleiding te volgen en goed Nederlands te leren;
- Schooluitval bij jongeren wordt gestopt;
- Ondernemerschap wordt gestimuleerd.

Politiek Arnhem

De VVD wil dat de overheid dienstbaar is aan de samenleving en sterk in het uitvoeren van haar kerntaken. Een overheid die luistert naar haar bewoners, maar staat voor het algemeen belang. Open en transparant. De VVD investeert daarom in draagvlak vooraf en heldere en transparante standpunten in de Gemeenteraad.

Een kleine maar krachtige overheid ondersteunt waar het nodig is, grijpt in waar het moet en blijft weg waar het kan.

Politiek en inspraak

De maatschappij verandert en die verandering gaat steeds sneller. Politiek en bestuur moeten mee veranderen. De mensen worden steeds mondiger. Door het internet zijn mensen ook steeds beter en sneller geïnformeerd. De VVD vindt dit een goede ontwikkeling. Betrokkenheid bij de politieke besluitvorming in de stad is belangrijk voor het draagvlak onder onze lokale democratie. ⁶

Maar het zet ook het politieke proces onder druk. Met de opkomst van sociale media vindt er steeds meer discussie buiten de gemeenteraad plaats. Als dat discussie in de gemeenteraad overheerst, staat het politieke daadkracht in de weg.

Uitgangspunt voor de VVD is dat een meerderheid in de gemeenteraad een meerderheid onder de Arnhemmers vertegenwoordigt (vertegenwoordigende democratie). Bij de uiteindelijke besluitvorming is een meerderheid in de Raad de enige meerderheid die telt. Arnhemmers mogen, nee, moeten er op kunnen vertrouwen dat de Raad alle belangen afweegt.

Maar inspraak is niet hetzelfde als u vraagt, wij draaien. Partijen die die indruk wekken, tasten het draagvlak onder de democratie aan. Politiek is keuzen maken en voor die keuzen staan. Daarmee geef je de stad de broodnodige bestuurskracht. De VVD zal altijd open en transparant een standpunt innemen in de Raad en daar op aanspreekbaar zijn.

---

⁶ [WRR-rapport Vertrouwen in de burger, 22 mei 2012](#)

Maar dat doet de VVD niet in een ivoren toren. De VVD zal de Arnhemmers betrekken bij plannen en beleid. Zorgvuldig en aan de voorkant. Niet met een doorwrocht plan maar met een idee de stad of de wijk in. Om te vertellen èn te luisteren. Vooraf zoeken naar zoveel mogelijk draagvlak. Maar aan het eind van het verhaal moet de Raad de stad besturen in plaats van emoties exploiteren.

Arnhem heeft een referendumverordening. De VVD is in beginsel niet tegen referenda. Maar alleen als het de democratische besluitvorming ondersteunt en het een onderwerp betreft waar een eenduidige vraag over is te stellen. Eerlijk gezegd is er de afgelopen jaren geen enkel onderwerp geweest waarover volgens de VVD een zinvol referendum was te houden.

Kleine en krachtige overheid

De VVD gelooft in een kleine maar krachtige overheid. Een overheid die zich concentreert op haar kerntaken. De overheid, en dus ook de gemeente, is dienstbaar aan de samenleving. Maar de overheid kan niet overal voor zorgen. Arnhemmers zijn verantwoordelijk voor hun eigen leven en hun omgeving. De gemeente ondersteunt waar het nodig is, grijpt in waar het moet en blijft weg waar het kan.

Een krachtige overheid staat voor het algemeen belang. Arnhemmers moeten er op kunnen vertrouwen dat de politiek kaders stelt en handhaaft.

Uitbesteden

De VVD vindt dat de gemeente niet alles zelf moet willen doen. Veel taken kunnen beter en efficiënter door marktpartijen worden gedaan. De VVD wil dat de gemeente daarom zo veel mogelijk werk uitbesteedt

Maar met gezond verstand. Want als de markt het laat liggen, moet de gemeente tijdelijk durven inspringen. Zoals in Schuytgraaf, waar de ontwikkeling van de wijk door actief ingrijpen weer is vlot getrokken.

Eigen verantwoordelijkheid

Ook inwoners zullen meer worden aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid. Voor zichzelf en voor hun omgeving. Dat vraagt om een omslag in denken. Van bewoners en van de politiek. De VVD kan en wil niet taken die de gemeente nu heeft zomaar bij bewoners neerleggen. De VVD wil een betere samenwerking tussen inwoners en het stadhuis. Maatwerk. De tijd van blauwdrukken uit het stadhuis is voorbij.

De VVD wil daarom dat:

- Er eerst een gesprek komt met bewoners over wat nodig is;
- Voor initiatieven de rode loper uitgaat;
- Er ruimte komt voor experimenten. Test in de praktijk. Als het werkt gaan we er mee door, als het niet werkt stoppen we er mee.

Arnhemmers centraal

De VVD wil een overheid die de inwoners centraal zet en niet de eigen processen, regels en logica.

Voor de VVD betekent dit dat de gemeente:

- Zich beperkt tot haar kerntaken en geen rijksbeleid gaat aanvullen of aanpassen;
- Voor de Arnhemmers goed en eenvoudig is te bereiken. De VVD wil meer digitale dienstverlening 24 uur per dag, 7 dagen in de week;
- Altijd streeft naar minder en helderder regelgeving die getoetst is op doelmatigheid en uitwerking in de praktijk.

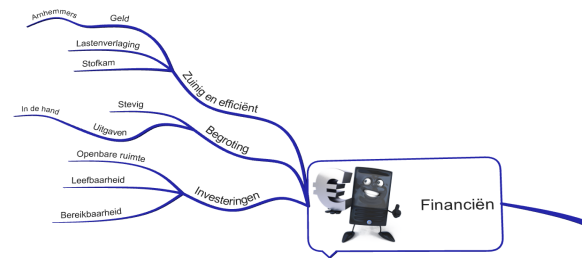
Regionale samenwerking

Arnhem is geen eiland. Een goede samenwerking met de gemeenten om ons heen is belangrijk. Voor de VVD is samenwerking een middel en geen doel. Samenwerkingsverbanden mogen geen eigen leven gaan leiden. De gemeenteraad moet het democratische primaat houden en kunnen toetsen op het Arnhems belang.

Als gezamenlijk betekent beter en efficiënter, dan werken we samen. Als gezamenlijk betekent samen staan we sterker, dan werken we samen. Maar als gezamenlijk betekent dat Arnhemse belangen het onderspit delven, dan haken we af.

Financiën

Voor de VVD zijn de financiële kaders duidelijk. De gemeente moet een sluitende begroting hebben. Inkomsten en uitgaven moeten in balans zijn. Dat begint met een voorzichtige begroting en een strakke beheersing van de uitgaven. Het gaat om het geld van de Arnhemmers. De VVD is daar zuinig mee.

En één ding is duidelijk. Voor de VVD ligt de oplossing niet in lastenverhoging. Als er een tekort dreigt, beginnen we met het aanpakken van de uitgaven. Terug naar de kerntaken van de gemeente.

Inkomsten lopen terug

De VVD zal er niet omheen draaien. Arnhem zal de komende jaren op de financiën moeten letten. De inkomsten staan onder druk:

- Door de economische crisis lopen belastinginkomsten en grondopbrengsten terug;
- Bij decentralisatie van taken van het rijk worden forse kortingen opgelegd;
- Door de lange termijn ontwikkeling van vergrijzing en krimp in de regio's om ons heen zal de economische ontwikkeling vertragen;

De financiële kaders zijn duidelijk. De gemeente moet altijd een sluitende begroting hebben. Dit is een resultante van inkomsten en uitgaven. De mogelijkheden om de inkomsten te vergroten zijn voor de gemeente beperkt. Meer dan 80% van de begroting bestaat uit uitkeringen van het rijk. Daar heeft de gemeente geen zeggenschap over.

Uitgaven strak in de hand

Voor de VVD is maar één antwoord mogelijk. De gemeente zal de uitgaven strak in de hand moeten houden. Strakker dan ooit. Meer dan ooit zullen de uitgaven van de gemeente moeten worden getoetst op doelmatigheid en efficiëntie. En niet een beetje. Het moet fundamenteel anders. Alle taken moeten op de schop, zonder uitzondering. Meer doen met minder geld. Geen enkele uitgavenpost kan onbespreekbaar blijven.

De VVD kiest daarbij voor gezond verstand. De gemeente moet zich concentreren op haar kerntaken openbare ruimte en leefbaarheid, zorg en welzijn.

De oplossing zit niet in lastenverhoging

Het is een illusie dat de noodzakelijke ombuigingen opgevangen kunnen worden met meer lokale inkomsten. De oplossing zit niet in lastenverhogingen. De VVD wil juist de komende vier jaar de OZB en andere lokale lasten verlagen. Er zal de komende jaren heel wat de Arnhemmers worden gevraagd. De bewoners zullen

meer zelf moeten doen. Dan past het niet de lokale lasten uit de hand te laten lopen.

De VVD wil dat heffingen gebruikt worden waarvoor ze bedoeld zijn. De VVD wil niet dat heffingen worden gebruikt om gaten in de begroting te dichten. Dat wil overigens niet zeggen dat de VVD alle uitgaven 100% uit heffingen gedekt wil hebben. Een deel zal uit de algemene middelen komen. Maar nooit andersom.

De VVD wil zo laag mogelijke tarieven voor leges en vergunningen. In Arnhem zijn leges grotendeels kostendekkend. Dat is mooi, maar dat betekent voor de VVD nog steeds dat als het goedkoper kan, het goedkoper moet. Kostprijs plus inflatie. De VVD wil lastenverlaging, geen legesverhoging.

Zuinigheid en efficiëntie

Voor de VVD staat altijd al als een paal boven water dat de overheid zuinig moet omgaan met belastinggeld. Het gaat immers om geld van de Arnhemmers. Zuinigheid en efficiëntie zijn voor de VVD geen vragen, maar antwoorden.

Ruimte voor investeringen

De VVD wil niet alleen bezuinigen. Dat is niet genoeg. De VVD wil blijven investeren in de toekomst in de stad. Juist nu. Stilstand is achteruitgang. Als we nu niet investeren, komt Arnhem er steeds slechter voor te staan. Dit programma staat niet voor niets vol met toekomstgerichte investeringen. Investeren in een sterk en aantrekkelijk Arnhem. Beter vooraf investeren dan achteraf repareren.

Keuzen

De VVD kiest daarom:

- Structurele uitgaven worden gedekt met structurele middelen, niet met incidentele meevallers;
- Door het rijk opgelegde kortingen worden niet gecompenseerd maar gerealiseerd;
- De lokale lasten gaan waar mogelijk omlaag;
  - OZB;
  - Heffingen alleen waarvoor ze bedoeld zijn;
  - Tarieven voor leges en vergunningen zo laag mogelijk.
- De gemeente concentreert zich op haar kerntaken openbare ruimte en leefbaarheid, zorg en welzijn;
- Er wordt meer, actief en gericht gebruik gemaakt van Europese fondsen. Dit geldt in het bijzonder voor de gelden uit EFRO (economische structuurversterking), Interreg (Samenwerking met Duitsland) en ESF (Arbeidsmarktbeleid);
- We gaan met een stofkam door alle gemeentelijke uitgaven. Niet alleen de grote uitgaven, maar ook de lange lijst van kleine uitgaven.

De VVD wil op deze manier financiële ruimte houden voor:

- Leefbaarheid;
- Bereikbaarheid;
- Investeren in de openbare ruimte.